

13

**ΚΑΡΑΣ
ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ
ΓΑΪΤΗΣ
ΜΑΛΤΕΖΟΣ
ΜΟΛΦΕΣΣΗΣ
ΠΙΕΡΡΑΚΟΣ
ΤΟΥΓΙΑΣ**

1962

7.4
62
P

"ΤΕΧΝΗ,"
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ

8 έως 28 Σεπτεμβρίου
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1962

Ἡ καλλιτεχνικὴ χρονιά ἄρχισε στὴ Γαλλία μὲ τὸν ἑορτασμὸ ἐνόσ κάποιου θαύματος πὸ σαράντα περίπου Ἑλληνες ζωγράφοι καὶ γλύπτες πραγματοποιοῦν στὶς ὄχθες τοῦ Σηκουάνα.

Ἐχοντας φτάσει ἄλλοι μέσω Λονδίνου. ἄλλοι κατ' εὐθείαν στὸ Παρίσι ὅπου ἐργάζονται ἀπὸ πολλὰ τώρα χρόνια, κρεμοῦσαν μαζὺ στὶς 10 Ἰανουαρίου τοῦ 1962, τὰ ἔργα τους στοὺς τοίχους τοῦ Μουσείου τῆς Μοντέρνας Τέχνης.

Σ' αὐτὴ τὴν πόλη ὅπου παρουσιάζονται τὸ λιγότερο πενήντα ἐκθέσεις τὸ μῆνα, τὸ κοινὸ τὸ πιὸ «ἀδιάφορο» τοῦ κόσμου, ἐξεπλάγει ἀμέσως ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ζωγραφικὴ τους ἦταν τόσο κοντινὴ ἀλλὰ καὶ τόσο διαφορετικὴ, κι' ἀπ' αὐτὴ τὴ λεγομένη «πρωτοπορία» τὴν ὁποία ἔχει τὴν εὐκαιρία νὰ θαυμάζει ὅλο τὸ χρόνο σὲ χιλιόμετρα ζωγραφικοῦ μουσαμᾶ.

Ἐκατοντάδες καλλιτέχνες ὅλων τῶν ἐθνικοτήτων εἶναι οἱ ἐκτελεστὲς αὐτῆς τῆς μεγάλης ὀρχήστρας τῆς ζωγραφικῆς πὸ παίξει συνεχῶς στὸ Παρίσι, μὲ τὶς φόρμες, τὰ χρώματα καὶ τὶς ιδέες. Ἀλλὰ αὐτὴ ἡ ἐμφάνησις ἀπέδειξε τελικὰ ὅτι οἱ Ἑλληνες προσέφεραν — καθένας στὸν δρόμο πὸ τοῦ ταιριάζει περισσότερο — μιὰ προσωπικὴ πίστη πὸ συνδυάζει ἐξ ἴσου μιὰ πλήρη ἀντίληψη τῆς τέχνης τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ σοβαρότητα συναισθήματος.

Ἀπὸ τοὺς σαράντα ἐκθέτες τοῦ περασμένου χειμῶνα, τοῦ Μουσείου τῆς Μοντέρνας Τέχνης, ἐπτά ἀπὸ τοὺς Ἑλληνες αὐτοὺς ζωγράφους πάνω στὸ πλοῖο πὸ λέγεται Παρίσι, γυρίζουν αὐτὸ τὸ φθινόπωρο νὰ πατήσουν πόδι στὴν Πατρικὴ γῆ.

Σχεδιαστὴς μὲ πάθος, ὁ Πιερράκος, μὲ χρέη δασκάλου ἀποτυπώνει στὴν καρδιά μιᾶς κυριαρχημένης πραγματικότητας τὴν στιγμή τοῦ ὑλίγκου καὶ τοῦ ὑπέροχου. Χρῶμα ἐπὶ χρώματος, ὁ Μολφέσσης, δίνει «τοπία» πέρα τοῦ τοπίου, ὅπως στείνει κανεῖς πέτρα σὲ πέτρα Ναούς, πὸ ὑποβάλλουν τὴν ὑπαρξη μοναδικῶν ἐλευθεριῶν, ὑπερφυσικῶν.

Μετά από ώριμη σκέψη ο Γαΐτης εγκαταλείπεται στην εμπνευσμένη «χειρονομία» που τον οδηγεί και του επιτρέπει να ξαναβρεί στις καλλιτερές του στιγμές, την αρχή των βασικών αυθορμήτων αρμονιών. Πιο τραγικός ο Μαλτέζος, έρωτά την ύλη, που άπαντά φανερώνοντας γι' αυτήν και για μās την εικόνα μιās ανθρωπότητας ανήσυχης, κινηγμένης από την έμμομη ιδέα τής αναζήτησης τής δικής της φόρμας. Πιο τρυφερά ποιητικός ο Τούγιας άρέσκεται σε ευτυχισμένες ομίχλες, όπου δέν ξέρει κανείς εάν τὸ φῶς γεννιέται άπ' τὸ χρώμα, ή τὸ χρώμα από τὸ φῶς.

Λυρικότερος ο Χριστοφόρου, κατέχει τήν μυστηριώδη δύναμη να συγκεκριμενοποιεί ὄχι ὀλιγότερο μυστηριώδη σκιάχτρα που μοιάζουν να γεννήθηκαν στα ὄρια του πολιτισμού σαν για να τὸν προστατέψουν από τις βαρβαρικές απειλές.

Πιο έπικός ο Καράς (που δέν είναι παρά τριανταδύο χρόνων ενώ οί ἔξι άλλοι ἔφτασαν ή μόλις ξεπέρασαν τὰ σαράντα) ξεκινάει για τήν κατάκτηση ενός δενδροειδούς σύμπαντος και δημιουργεί τὸ βασίλειό του με μιὰ αναμφισβήτητη αυθεντία στα παρθένα δάση τής φαντασίας. Κάθε ένας από αυτούς τούς έπτά ζωγράφους αντιπροσωπεύει τήν μία ή τήν ἄλλη των κυριωτέρων τάσεων τής σημερινής τέχνης. Ἄλλά ὅλοι, τὸ επαναλαμβάνω εκφράζονται με σύγχρονα μέσα, με μιὰ πίστη, μιὰ διανοητική αντίληψη και σοβαρότητα, που δέν θα μπορούσε να εξηγηθεί, εάν δέν ξέραμε ὅτι είναι Ἑλληνες, δηλαδή προορισμένοι από πάντοντε να σώζουν τὸν κόσμο από μιὰ κάποια βαρβαρότητα.

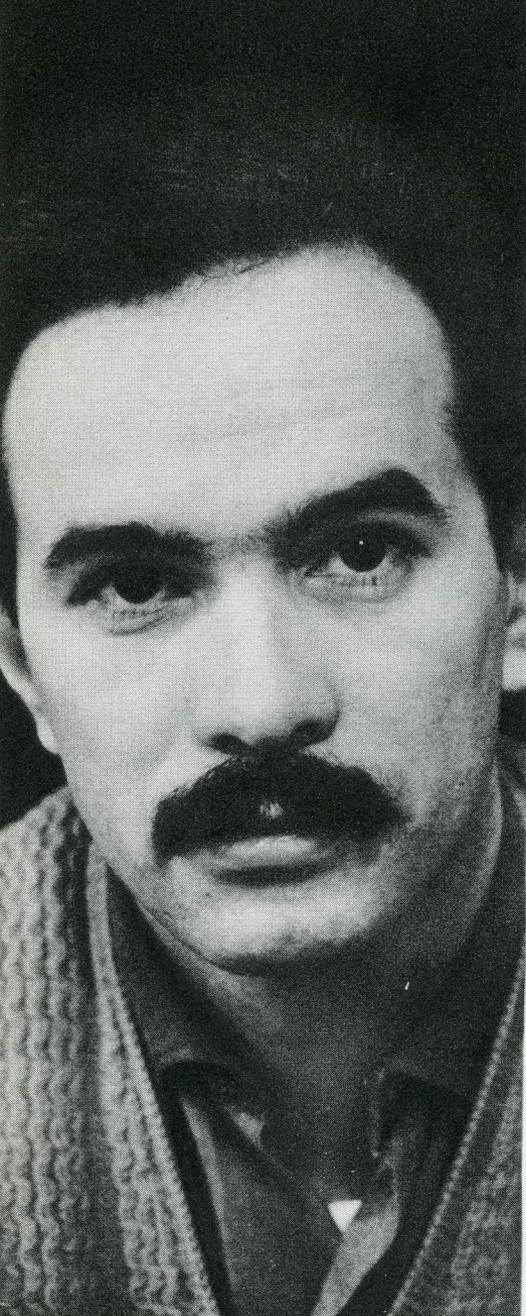
Και είναι, ὅσο άφορά τήν τέχνη, μιὰ βαρβαρότητα να υφίσταται κανείς τήν κυριαρχία των ὤμων έντυπώσεων από τις ὁποίες ή σύγχρονη ζωγραφική ὄνειρεύεται να μās απαλλάξει, κι' άπ' τις ὁποίες καταφέρει συχνά, να μās λυτρώσει στ' ἄληθινά.

Jean - François - CHABRUN

Τὰ ταξίδια στὶς μέρες μας ἔχουνε γίνεϊ πάρα πολὺ εὐκόλα, οἱ ἐπιστροφές ὁμως ὄχι τόσο πιὸ συχνές. Ἔτσι εἶναι γιὰ τὴ Θεσσαλονίκη προνόμιο πρώτη νὰ δεχθῆ ὁμαδικὰ τοὺς ἐφτά ξενητεμένους ζωγράφους: Γαῖτη, Καρᾶ, Μαλτέζο, Μολφέση, Πιερρᾶκο, Τούγια, Χριστοφόρου. Δὲν ἐπιστρέφουν μὲ ἄδεια χέρια. Τὰ ἔργα τους πὺ βλέπουμε ἐδῶ εἶναι οἱ πιὸ πρόσφατοι καρποὶ μιᾶς δημιουργικῆς λειτουργίας πὺ συνεχίζουνε ἀπὸ χρόνια στὸ Παρίσι.

Σὰ λάφυρα, ἀφοῦ εἶναι ἀποχτήματα ἀγώνων, σημαδεύουνε τὶς περιπλανήσεις τους στὶς πυκνότετες συστάδες τῆς σημερινῆς τέχνης καθὼς ἀναπτύσσεται σὰ ζούγκλα στὶς ὄχθες τοῦ Σηκουάνα. Εἰκονίζουνε - κ' ἄς εἶναι ἀπὸ τὰ λεγόμενα «ἀνεικονικὰ» - τὴν πάλη τῶν νέων αὐτῶν, - τέσσερις δὲν ἔχουνε πατήσει ἀκόμα τὰ σαράντα - μὲ τὰ προβλήματα τῆς ἔκφρασης ὅπως τίθενται στὶς μέρες μας. Ἐκφρασης νέων σχέσεων καὶ συναρτήσεων πὺ χρειάζεται ν' ἀναπτύξει κάθε εὐαίσθητος καὶ σκεφτόμενος ἄνθρωπος μὲ τὸν πρωτόφαντο κόσμον πὺ ζοῦμε, καθὼς γίνεται κάθε μέρα πιὸ ἀπίθανος, ἀπαιτῶντας συνεχεῖς, ὑπέρογκες προσπάθειες προσαρμογῆς.

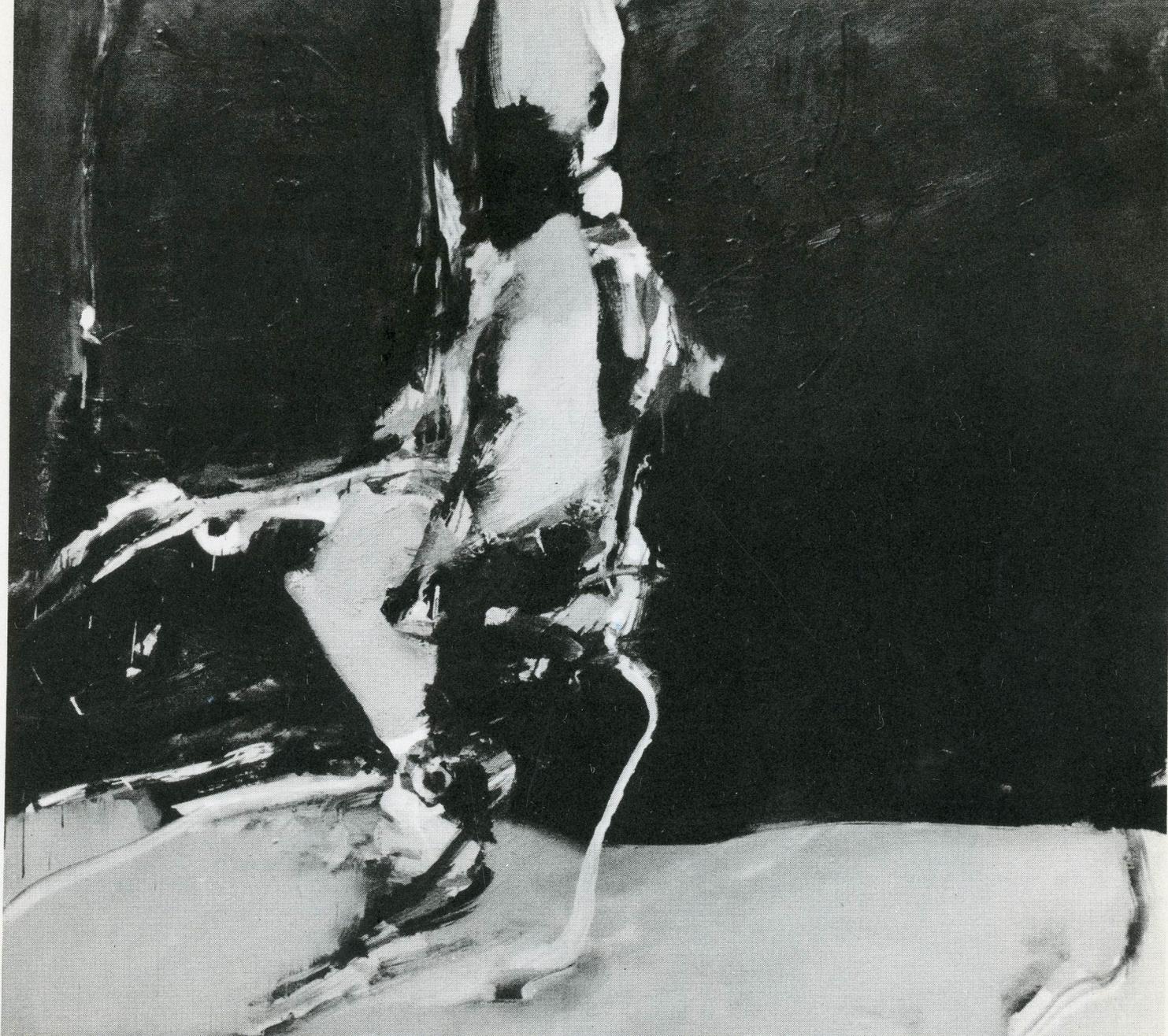
Κάποτε οἱ ζωγράφοι πὺ ἐκθέτουν ἐδῶ ξεκίνησαν ἀπὸ διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδας, μὲ διαφορετικὲς οἰκογενειακὲς καὶ κοινωνικὲς προελεύσεις, φέροντας ὁ καθένας μόνον ἀλλὰ πολὺτιμο φορτίο, τὶς δυνάμεις καὶ τὶς δεσμεύσεις μιᾶς ἀκατέργαστης ἀκόμα ἰδιοφυΐας. Τὴν πρώτη κατεργασία τὴν πέρασαν οἱ περισσότεροι στὴ Σχολὴ Καλῶν Τεχνῶν, μὲ δασκάλους τόσο διαφορετικοὺς ὅσο ὁ Παρθένης ἀπὸ τὸ Γεωργιάδη. Τὴ συνέχισαν στὸ ἀλύπητο χωνευτήρι τοῦ Παρισιοῦ, ἀπὸ

ΚΑΡΑΣ

1 Rue Bonaparte Paris 6°

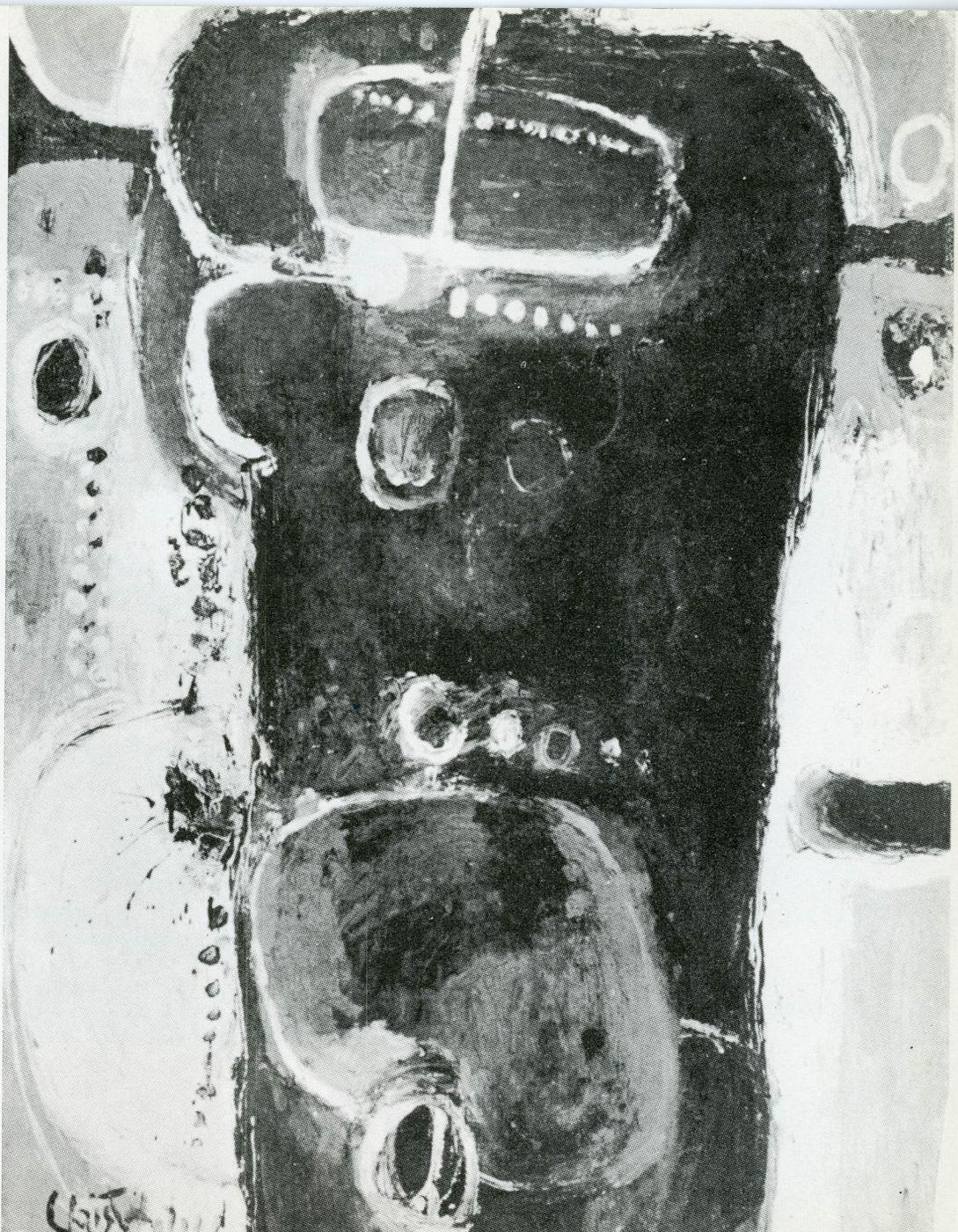
Γεννήθηκε στα Τρίκαλα Θεσσαλίας το 1930. Σπούδαζε πολιτικές επιστήμες τις οποίες αργότερα εγκατέλειψε και αφιερώθηκε στη ζωγραφική. Τελείωσε την Σχολή Καλών Τεχνών Αθηνών και αργότερα με κρατική υποτροφία σπούδασε φρέσκο στο Παρίσι όπου από το 1957 εγκατεστημένος ήρθε σε επαφή με την παλιά και σύγχρονη ευρωπαϊκή τέχνη. Έξέθεσε στην Αθήνα, Παρίσι, Βρυξέλλες Νίκαια Έλσινκι Biarritz.

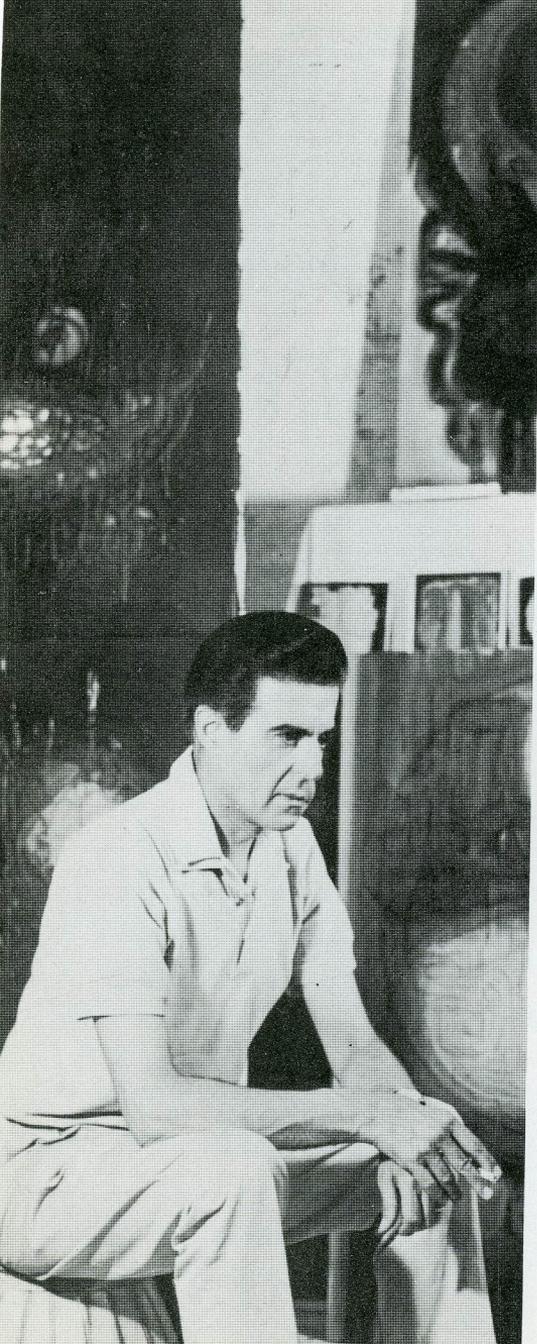

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ

151, rue du temple Paris 3°

Γεννήθηκε στὸ Λονδίνο τὸ 1921 Σπούδασε στὴ Σχολὴ Καλῶν Τεχνῶν Ἀθηνῶν. Ἀπὸ τὸ 1938 ἐγκαθίσταται στὸ Λονδίνο ὅπου ζεῖ καὶ μετέχει στὶς διάφορες Καλλιτεχνικὲς ἐκδηλώσεις. Ἀπὸ τὸ 1957 ἐγκαταλείπει τὸ Λονδίνο καὶ ἐγκαθίσταται στὸ Παρίσι ὅπου ζεῖ καὶ ἐργάζεται. Ὅμαδικὲς καὶ ἀτομικὲς ἐκθέσεις: Λονδίνο, Παρίσι, U.S.A. Τουρίνο, Κοπεγχάγη, Γιοχάνεσμπουργκ, Στοκχόλμη, Μόναχο, Ὁσλο, Καλλιφόρνια, Αὐστραλία κ.ἄ.

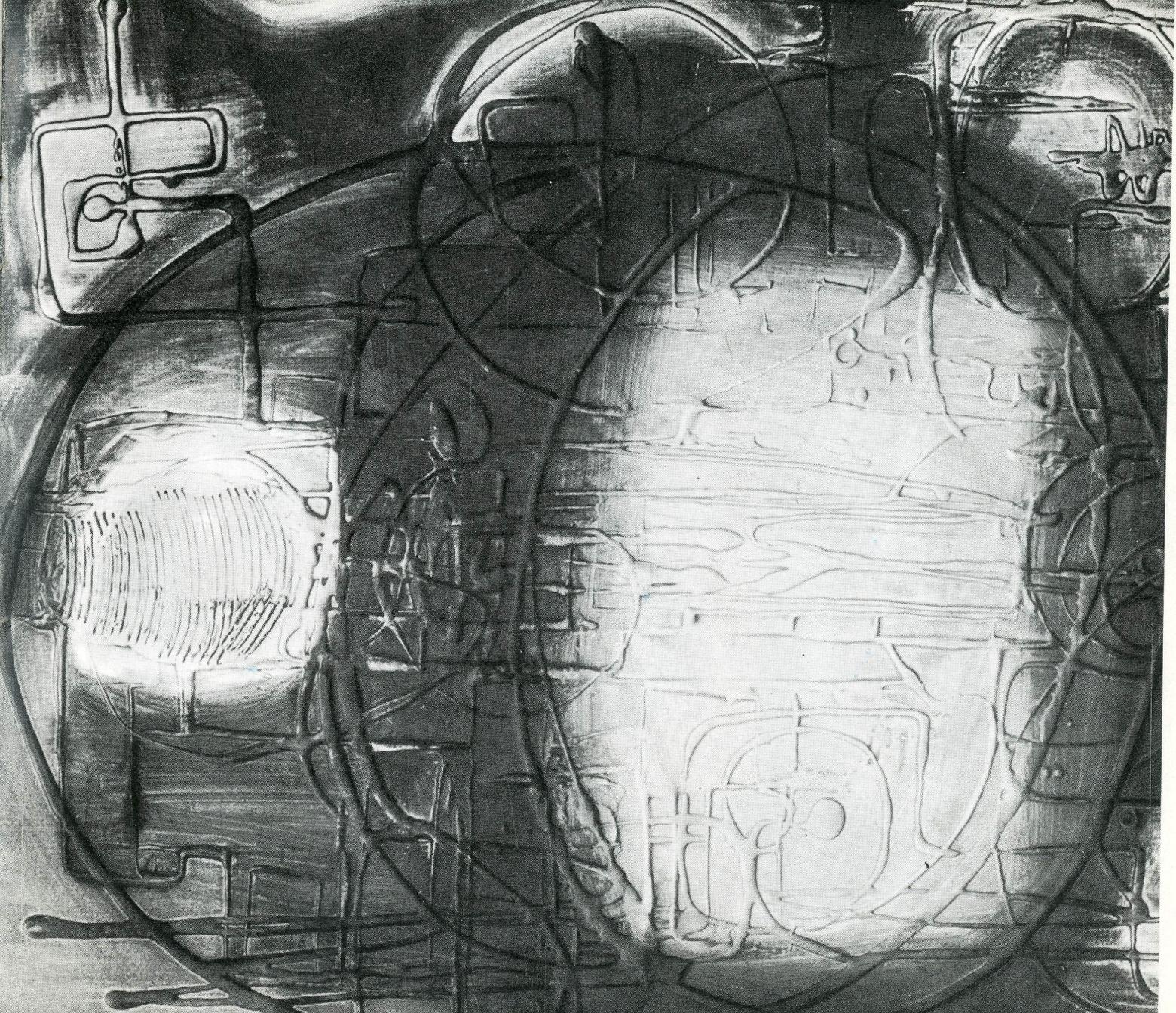

ΜΑΛΤΕΖΟΣ

43 Rue Monsieur le Prince Paris 6^e France
Μαυρομματαίων 15 Ἀθήναι ΤΗΛ. 810-779

Γεννήθηκε στην Σμόρνη τὸ 1915. Ἐσπούδασε στὴν Σχολὴ Καλῶν Τεχνῶν. Ἀπὸ 1959 ζῆ καὶ ἐργάζεται στὸ Παρίσι. Ἐξέθεσε, στὴν Ἀθήνα, στὸ Παρίσι, στὴν Σουηδία, στὴν Biennale τοῦ Σὰο Πάολο, στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες τῆς Ἀμερικῆς, στὸ Ἰσραὴλ καὶ στὴν Ἑλβετία.

ΜΟΛΦΕΣΣΗΣ

39 B^d St Jacques Paris 14°

Γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Αθήνα. Τις πρώτες του καλλιτεχνικές σπουδές τις έκανε στην Αθήνα όπου φοίτησε και τέλειωσε την Σχολή Καλών Τεχνών, στο Έργαστήριο του Παρθένη. Έφυγε για το Παρίσι το 1951. Για δυό χρόνια παρακολούθησε την σχολή Καλών Τεχνών του Παρισιού. Από αυτή την εποχή εργάζεται και εκθέτει μόνιμα στο Παρίσι, στο Λονδίνο, στο Βέλγιο, στην Έλβετία.

ΠΙΕΡΡΑΚΟΣ

191, rue St-Charles Paris 15°

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1920 και από το 1938 εγκαθίσταται στην Αθήνα, όπου σπουδάζει δίκαιο. Δεν ακολουθεί σπουδές στη Σχολή Καλών Τεχνών Αθηνών. Από το 1940 σπουδάζει στο Λονδίνο στην Slade's School (University college) και Central School of Arts & Crafts. Από το 1954 εγκαθίσταται στο Παρίσι. Ομαδικές και ατομικές εκθέσεις: Florence, Paris, New York, Bruxelles, Londres κ. ά.

ΤΟΥΓΙΑΣ

52, Square Henri Sellier Charenton
(Seine) Téléphone ENT. 45-24 France

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1922. Έσπούδασε Νομικά, και στην Σχολή Καλών Τεχνών, Ζωγραφική, Χαρακτική. Συνέχισε τις σπουδές του, στο Παρίσι στην Beaux-Arts (φρέσκο). Εικονογράφησε βιβλία. Από το 1951 ζει και εργάζεται στο Παρίσι. Έξέθεσε στην Αθήνα, στο Παρίσι, στις Βρυξέλλες, και στην Έλβετία.

ΚΟΥΝΑΔΗΣ

Ὁ Ἀργύρης Κουνάδης γεννήθηκε τὸ 1924 στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ μεγάλωσε στὴν Ἀθήνα. Ὁ πατέρας του ὅμως ἦταν Κεφαλονίτης, κι' ὁ ἴδιος τὴν Κεφαλονιά θεωρεῖ ὡς ἰδιαίτερη πατρίδα του.

Τὶς μουσικὲς του σπουδὲς ἔκανε, ἀρχικὰ στὴν Ἀθήνα, στὸ Ὦδεῖο Ἀθηνῶν (Δίπλωμα πιάνου μὲ τὸν Σπ. Φαραντᾶτο, 1952) καὶ στὸ Ἑλληνικὸ Ὦδεῖο (Δίπλωμα Ἀντίστιξης καὶ Φούγκας μὲ τὸν Γιάννη Παπαϊωάννου 1956) κι' ἄργότερα, ὡς ὑπότροφος, πρῶτα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ μετὰ τῆς Ὁμοσπόνδου Γερμανικῆς Δημοκρατίας, στὴν Staatliche Hochschule für Musik, Freiburg I. Breisgau, με τὸν Wolfgang Fortner-σύνθεση καὶ τὸν Carl Ueter-διεύθυνση ὀρχήστρας.

Ὁ Ἀργύρης Κουνάδης ἀνήκει στοὺς νεωτέρους ἑλληνες συνθέτες, ποὺ ἡ παρουσία τους, μετὰ τὸν δεῦτερο παγκόσμιο πόλεμο, ἀποτελεῖ καμπὴ στὴν ἱστορία τῆς νεοελληνικῆς μουσικῆς. Μὲ τὸ ἔργο τους γιὰ πρώτη φορὰ — ἔπειτα ἀπὸ τὸν Δημήτρη Μητρόπουλο (1896-1960) καὶ, κυρίως, τὸν Νίκο Σκαλκώτα (1904-1949) — ἡ νεοελληνικὴ μουσικὴ στρέφεται μὲ συνέπεια πρὸς τὰ νεότερα μουσικὰ ρεύματα.

Τὸ συνθετικὸ ἔργο τοῦ Ἀργύρη Κουνάδη στηρίζεται, ἀρχικὰ, σὲ τονικὲς βάσεις μὲ προωθημένα ἔκφραστικὰ μέσα. Σήμερα, ὁ συνθέτης ἄκολουθεῖ τὸ αὐστηρὸ δωδεκάφθογγο σῆστημα, σὲ μιὰ προσωπικὴ αἰσθητικὴ καὶ τεχνικὴ προέκταση.

ΗΧΗΤΙΚΗ ΤΑΙΝΙΑ

- 5 σκίτσα γιὰ solo flauto —
- Duo γιὰ φλάουτο καὶ πιάνο
- Τρία νυχτερινὰ σὲ στοίχους
Σαπφῶς

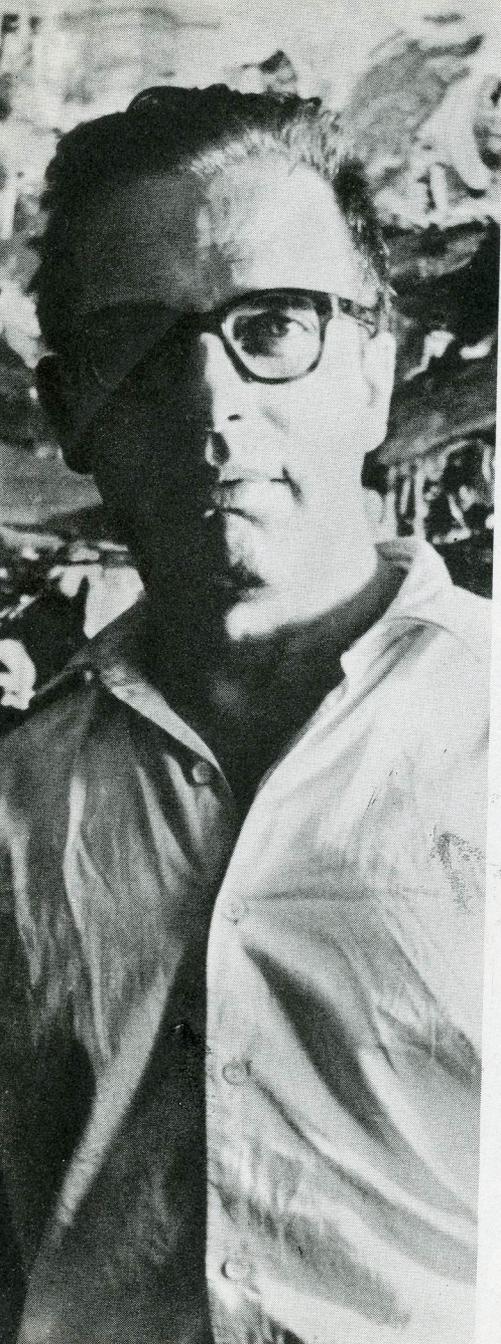
Matthias Rütters Φλάουτο

Ἀλίκη Βατικιώτη.

ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

036000003566

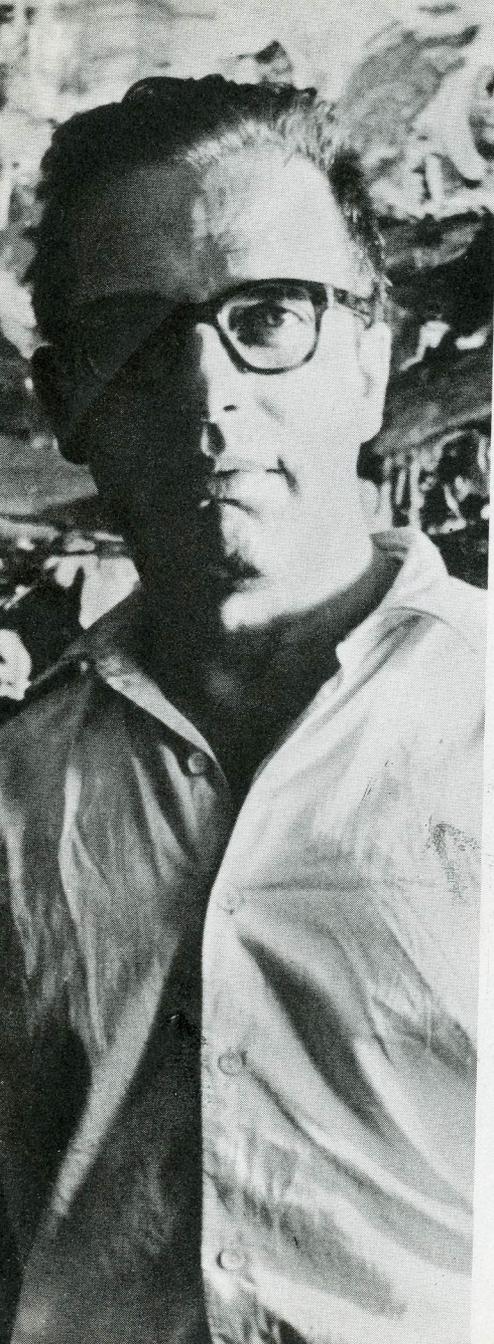

ΤΟΥΓΙΑΣ

52, Square Henri Sellier Charenton
(Seine) Téléphone ENT. 45-24 France

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1922. Έσπούδασε Νομικά, και στην Σχολή Καλών Τεχνών, Ζωγραφική, Χαρακτική. Συνέχισε τις σπουδές του, στο Παρίσι στην Beaux-Arts (φρέσκο). Εικονογράφησε βιβλία. Από το 1951 ζή και εργάζεται στο Παρίσι. Έξέθεσε στην Αθήνα, στο Παρίσι, στις Βρυξέλλες, και στην Έλβετία.

ΤΟΥΓΙΑΣ

52, Square Henri Sellier Charenton
(Seine) Téléphone ENT. 45-24 France

Γεννήθηκε στην Άθινα τὸ 1922. Ἐσπούδασε Νομικά, καὶ στὴν Σχολὴ Καλῶν Τεχνῶν, Ζωγραφικὴ, Χαρακτικὴ. Συνέχισε τὶς σπουδές του, στὸ Παρίσι στὴν Beaux-Arts (φρέσκο). Εἰκονογράφησε βιβλία. Ἀπὸ τὸ 1951 ζῆ καὶ ἐργάζεται στὸ Παρίσι. Ἐξέθεσε στὴν Ἀθῆνα, στὸ Παρίσι, στὶς Βρυξέλλες, καὶ στὴν Ἑλβετία.

Ὁ Ἀργύρης Κουνάδης γεννήθηκε τὸ 1924 στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ μεγάλωσε στὴν Ἀθήνα. Ὁ πατέρας του ὅμως ἦταν Κεφαλονίτης, κι' ὁ ἴδιος τὴν Κεφαλονιά θεωρεῖ ὡς ἰδιαίτερη πατρίδα του.

Τὶς μουσικὲς του σπουδὲς ἔκανε, ἀρχικὰ στὴν Ἀθήνα, στὸ Ὠδεῖο Ἀθηνῶν (Δίπλωμα πιάνου μὲ τὸν Σπ. Φαραντᾶτο, 1952) καὶ στὸ Ἑλληνικὸ Ὠδεῖο (Δίπλωμα Ἀντίστιξης καὶ Φούγκας μὲ τὸν Γιάννη Παπαϊωάννου 1956) κι' ἀργότερα, ὡς ὑπότροφος, πρῶτα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ μετὰ τῆς Ὀμοσπόνδου Γερμανικῆς Δημοκρατίας, στὴν Staatliche Hochschule für Musik, Freiburg I. Breisgau, με τὸν Wolfgang Fortner—σύνθεση καὶ τὸν Carl Ueter—διεύθυνση ὀρχήστρας.

Ὁ Ἀργύρης Κουνάδης ἀνήκει στοὺς νεωτέρους ἑλληνες συνθέτες, ποὺ ἡ παρουσία τους, μετὰ τὸν δεῦτερο παγκόσμιο πόλεμο, ἀποτελεῖ καμπὴ στὴν ἱστορία τῆς νεοελληνικῆς μουσικῆς. Μὲ τὸ ἔργο τους γιὰ πρώτη φορά—ἔπειτα ἀπὸ τὸν Δημήτρη Μητρόπουλο (1896–1960) καὶ, κυρίως, τὸν Νίκο Σκαλκώτα (1904–1949)—ἡ νεοελληνικὴ μουσικὴ στρέφεται μὲ συνέπεια πρὸς τὰ νεώτερα μουσικὰ ρεύματα.

Τὸ συνθετικὸ ἔργο τοῦ Ἀργύρη Κουνάδη στηρίζεται, ἀρχικὰ, σὲ τονικὲς βάσεις μὲ προωθημένα ἔκφραστακά μέσα. Σήμερα, ὁ συνθέτης ἄκολουθεῖ τὸ αὐστηρὸ δωδεκάφθογγο σῆστημα, σὲ μιὰ προσωπικὴ αἰσθητικὴ καὶ τεχνικὴ προέκταση.

ΗΧΗΤΙΚΗ ΤΑΙΝΙΑ

- 5 σκίτσα γιὰ solo flauto —
- Duo γιὰ φλάουτο καὶ πιάνο
- Τρία νυχτερινὰ σὲ στοίχους
Σαπφῶς

Matthias Rütters Φλάουτο

Ἀλίκη Βατικιώτη.

ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

036000003566